

ABONNEMENTSPRIJS:
Bladsom (Bijlageblad uitgezonderd), fr. 3.75
per kwartaal.
(ALLE KOSTEN INBEGREPEN)
Men wende zich tot de postkantoren.

VERSCHIJNT 'S NAMIDDAGS
met al de ochtendtelegrammen.

BEHEER EN PUBLICITEIT:
75, Anspachlaan, 75 (Beurs).
Kantoor te 6212.

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamse Volk

Voor Stam Taal en Volk

Omdat ik Vlaams ben.

AANKONDIGINGEN worden aangenomen:
75, Anspachlaan (Beurs) — 52, Warmoesberg.
Publiciteit DE CERF, 54-56, de Brouckereplein.
Office de Publicité, 36, Nieuwstraat, Brussel.

VERSCHIJNT 'S NAMIDDAGS
met al de ochtendtelegrammen.

Elke medewerker is verantwoordelijk voor het
geen hij schrijft.
Ongevraagd stukken worden in geval van niet
opneming, enkel teruggestuurd zoe er het noodige
parlo is bijgevoegd.

Hoofdopsteller: Dr. René DE CLERCQ.

Ministerieele Herrie in Havere.

In Havere blijkt er een herrie van belang geweest te zijn om de laatste verandering in het Belgisch ministerie er door te krijgen. Gaven de heeren aldaar ons weinig bewijzen van karaktersterkte, doorzicht en kundigheid, eer- en heerszucht ontbreken er stellig niet. Voortdurend worden er nieuwe namen vooropgezet, die telkens weer door andere werden vervangen. Men kon ingedrukt officieren van de benoeming aan van Oris, Galopin, Brunot. Op het oogenblik schijnt van een aantallen van Oris en Galopin geen sprake te wezen. In de "Nieuwe Rotterdammer" aldus lezen wij het volgende:

HAVRE, 1 Januari. — (Part.) Het Belgisch Staatsblad zal vrijdagavond de wijzigingen in het ministerie bekend maken. Baron de Broqueville verlaat buitenlandsche zaken en wordt vervangen door Paul Hymans, Kamerlid voor Brussel. De Broqueville wordt minister van nationaal herstel en zal zich in het bijzonder bezig houden met de levensmiddelenvoorziening van bezet België. Aan zijn departement zal een algemeen sekretariaat en een bureau voor levensmiddelenvoorziening in het leven geroepen worden. Daarbij zullen ondergebracht worden: het oorlogscomité en de buitenlandse betrekkingen; het comité voor economische zaken; en een comité voor wetgeving en administratie, dat zich in het bijzonder met de uitgewekenen zal bezig houden. De beslissingen dezer komites zullen door het algemeen sekretariaat uitgevoerd worden. De Jace, professor te Luik, zal als chef optreden. Poullet wordt minister van economische zaken, ter vervanging van Hymans en behoudt wetenschap en schoone kunsten. Brunot, de socialistische afgevaardigde voor Charleroi, is benoemd tot minister, lid van den ministeriaal zonder portefeuille. Georges Lorand, Kamerlid voor Virton, is als minister van staat genoemd.

Daaruit blijkt duidelijk dat de ster van de Broqueville, ook bij de Belgiezen, aan het tonen is, aangezien de belangrijkste portefeuille van buitenlandsche zaken uit zijn handen overgaat in die van Paul Hymans. Zijn macht en verantwoordelijkheid op staatkundig gebied wordt deernisgevoel gefnuikt. Blijft hij eerste minister? Misschien, bij name althans; in werkelijkheid zal een ander meester wezen.

Die nieuwe meester is Paul Hymans, lievermaal Kamerlid voor Brussel, voorheen gezant te Londen, een anti-Vlaamsgezinde van de eerste en laatste soort. Van hem is het beruchte woord: "Jamais!" dat, tegen alle recht en redelijkheid in, den Vlamingen werd toegesproken, wanneer zij de vervanging van de Gentse hoogeschool verlangden. Deze benoeming leert ons dat het Havere ministerie zich meer om meer met handen en voeten aan Engeland binden wil, en met de rechten der Vlamingen, de meerderheid der Belgische bevolking, hoogenacht geen rekening wenscht te houden.

Die benoeming is inderdaad een uitdaging en een tarten.

Onder de nieuwe meesters die opduiken treffen wij geen enkelen Vlaming, laat staan een Vlaamsgezinde, aan. De Vlamingen, die nog naar Havere histeren willen, krijgen tot nieuwe meesters: een professor te Luik, een afgevaardigde voor Charleroi, een kamerlid voor Virton.

Aan alle kleurpolitieke eischen wordt ruimschoots toegegeven. Liberalen en socialististen hebben hun zin, met dat het sommige katholieken lief kan wezen: doch de belangen van vier en half miljoen Vlamingen, die tegenwoordig de vier vijfden van het Belgische leger uitmaken, meent men straffeloos te mogen over het hoofd zien.

Dat is goed; dat is best.

Wij weten waaraan ons te houden; van Havere geen heil. Onze redding ligt in ons zelf. Dat wisten wij reeds lang. Maar het is goed op zulke teekenen des tijds te wijzen opdat de oogen der halfzienden gansch openstaan. Bij dit alles hooren wij van den koning niets: is hij tegen Vlaanderen, onverschillig, of onmachtig?

Men raadt in het duister...

Laat de heeren van Havere tot andermans nut en voordeel langs kronkelwegen dwalen en dalen, wij stijgen op langs den rechten klaren weg, naar Vlaanderen volledige bevrijding.

René DE CLERCQ.

Staatkundig Jaaroverzicht.

(Vervolg.)

Italië is in de Entente-politiek een weinig sekur boudheid. Het land is nooit met dezelfde eensgezindheid in den oorlog gegaan als de andere mogendheden. — Roemenie mischien uitgezonderd. En dan? Dat zich ook begrijpen, dat inwendige verdeeldheden minnaal zeer behelp tot uiting kwamen als de economische gevolgen van den oorlog te zwaar op de menigte begonnen te drukken. Het land leeft ook meer nog dan enig ander onder een door de censuur nog verscherpte afzondering. Zoo weet men niet juist wat er omgaat en moet men zich meestal met gissingen uit den slag trekken. De geweldige nederlaag aan de Isonzo heeft echter duidelijk gemaakt hoezeer het land van het heilige oogen de meenstoring nabij is. Met heel veel moeite heeft men onder den indruk der gebeurtenissen de eendracht weten te herstellen.

Met Roemenie ziet het er nog treuriger uit. Het land is het slaachtoffer geworden van zijn roep politiek en zal zijn begrepen wel nooit meer vervuld zien. Wat er bij de hangende vredesonderhandelingen nog van zal worden is thans onmogelijk te bepalen.

De twee belangwekkende staten der Entente zijn dit jaar wel de Verenigde Staten en Rusland, zij die kwamen en zij die gingen.

Onmiddellijk na de hooger besproken en verklaarde ontkentoning van den ongebreidelde duikbootoorlog door de Centrale mogendheden brak Wilson de diplomatische betrekkingen met Duitschland af, waarop later de oorlogsverklaring volgde.

De Verenigde Staten handhaafden in het veelvuldig statenverbond der Entente een eigen stelling. In tal van omstandigheden traden zij afzonderlijk op en ook aan Oostenrijk-Hongarije verklaarden zij in den beginne den oorlog niet.

In het inwendig staatsleven van de jonge democratische republiek bracht de oorlog een geweldige omwenteling te weeg.

Reeds had het land door zijn eigenaardige stelling toen het nog neutraal was geweldige revoluties in zijn economisch leven ondergaan. De grondtoevoer en de aangroei der metaalnijverheid, beide gevolgen van de ontzaglijke uitrustingsbestellingen der oorlogvoerende, gaven het land reeds een nieuwe stelling in de wereldmacht, die voor het uitgangspunt Europa het ergste mag den vrezen.

Eenmaal in oorlog veranderde de democratie als bij tooverslag in een diktatuur. Wilson eijende zich een ruime volmacht toe en benuttede die om, spijts het tegenstand der pacifisten, die grotendeels geholpen hadden tot zijn verkiezing, het leger zoo snel mogelijk te organiseren. De Verenigde Staten wenschten blijkbaar dezen oorlog, om met het oog op latere konfliktken eenmaal een stevig leger te bekomen en om tevens hun naam bij de vredesonderhandelingen te kunnen verheffen.

De krachtsinspanning is inderdaad geweldig geweest. Er werd met een bewonderenswaardige energie gewerkt om het ontbrekende leger met manschap en materieel uit den grond te stampen, de nijverheidskrachten werden zonder uitzondering gemobiliseerd. Het land wilde de verwachtingen, die zijn bondgenooten er van koesterden, niet onvervuld laten.

Daar kwam natuurlijk veel Amerikaansche bluf bij te pas. Men goochelde met de duizenden en de miljoenen, dat oren en zien er bij vergingen. Maar niettemin blijft de Amerikaansche prestatie van niet te onderschatten betekenis.

Of ze echter voor de Entente zal kunnen opwegen tegen het machtsverlies, dat voortvloeit uit het wegvallen van Rusland, na de duikbootoorlog de bevoorrading van een aanzienlijk leger ten zeerste belemmert, is aan gerechtvaardigde twijfel onderhevig.

De Verenigde Staten, die er vroeger nooit voor te vinden waren om hun machtigen steun te verliezen aan een gezamenlijk optreden der onzijdige mogendheden in den oorlog, verlangden nu plotseling van de andere neutralen, dat ze zich solidair met hen in den oorlog zouden werpen.

In Europa bleven deze pogingen zonder sukses. In de Amerikaansche republieken en in China maakten de drukmiddelen het mogelijk d-z afhankelijkke staten te bewegen de schepen der Centrale te kapen en zo ter beschikking der Entente te stellen.

Een paar keer wist Amerika bij deze pogingen tot roeseling van nieuwe deelnemers aan den grooten veldtocht het deksetje der geheime diplomatie te raken en aldus de Duitse regering in opspraak te brengen en haar zoogezegde slaachtoffers tot den opstand te bewegen. De latere onthullingen van het Soehomlinof-proces, van Boersel en van Trotsky hebben ons kunnen bewijzen, dat de geheime diplomatie zoowat overal een pot was.

De aldus aangewende poging om Mexico op te ruilen bleef zonder gevolg. Mexico, dat sedert geruimen tijd van zich niet meer laat hooren, bleef onzijdig. Zijn vijandschap tegen de Verenigde Staten, was niet te overblijven. Wilson behaalde met de onthulling alleen thans bijval.

Voor het overige zijn de Verenigde Staten opgetreden als de groote raaisoonverdelers van de wereld. Met hun groote hulpmiddelen en vervoergelegenheden kunnen zij iedereen kort houden, als ze maar willen. Zij hebben dan ook getracht de blokkade van Midden-Europa zoo scherp te maken als dit zich maar eenigszins liet verwezenlijken. Daartoe zijn de neutrale staten in Europa onder een zoo scherp toezicht geplaatst geworden, dat deze er vaak slechter aan toe komen dan de oorlogvoerende staten. De Wilson's genade genieten.

Van dit economische wapen maakt de Entente gebruik om haar minder willege elementen in het gareel te houden. Tegenover Rusland en Finland is de hongerbegreijng herhaaldelijk aangewend geworden. In het laatste echter, zooals men weet, zonder bijval.

Rusland heeft er voorgoed het bijtje bij neergelegd. Het uitgeputte land kon ook niet anders meer, en van stap tot stap is het er toe gekomen, om nu, op 't einde van dit jaar, met verrassende snelheid den vrede te vragen.

Reeds in 't begin van 't jaar wezen de vroeger al chronische maar toen onheilspellend geworden ministerwisselingen op de moeilijkheden, waarin het groote tsarrijk, na de bloedige nederlagen van de vorige veldtochten, verkeerde.

De Entente poogde op alle mogelijke manieren een voor haar noodlottige ontwikkeling der gebeurtenissen in Rusland te voorkomen en haar gezanten aarzelden niet zich krachtigdadig in de weer te stellen om de weerkracht van de "stoonwals", die eenmaal Berlijn moest binnenrollen, te handhaven.

De taar scheen ingezien te hebben, dat het met zijn land den borg af ging. Hij begon van democratische hervormingen te gewagen en de Entente wil ook gezogd hebben dat hij bereid was met zijn vijanden vrede te sluiten.

Dat heeft de Entente dan maar willen voorkomen met behulpzaam te zijn bij een revolutie der oorlogszuchtige bourgeoisie, die de Romanof's van den troon joeg. Er heerschte onverdeelde jubel in Londen, Parijs, Rome. Nu eerst ging Rusland met frischen moed aanpakken. Miljoeken, de felle Entente-man, de sterke reus, zou dat eens gaan bewijzen. Maar met een revolutie weet men nooit heel goed waar men naartoe gaat.

De democratische elementen wisten van de gelegenheid gebruik te maken om in den staat onder den vorm van een Raad van Arbeiders en Soldaten, gewoontelijk sovjet genaamd, een macht te vestigen, die voor de verdere ontwikkeling der gebeurtenissen van het allergruotste gewicht bleek te zijn. Deze sovjet bleek aldus de eigenlijke revolutionairen op zijn hand te hebben en van die macht maakte hij gebruik om de regering meer en meer naar zijn pijpen te doen dansen.

Miljoeken ging daarbij maar zeer schoorvoetend mede, tot hij ten slotte met heel zijn aanhang onmogelijk werd om de plaats moest afdraan aan een kombinate Kerenski-Tsejzede, die gesproken was uit de sovjet, de vroegere oorlogsdoelenden liet vervallen en streefde naar een algemeen vrede op den grondslag: "geen annexaties en geen oorlogsschattingen".

Naarmate de regeringen rooder werden, kleurde de sovjet zelf zich ook feller rood, tot ten slotte in dezen sohoet de bolsjewiki of maximalisten, de aanhangers van een democratischen vrede tot elken prijs er bovenhand behaalden. Na een mislukte poging om de ministerie Kerenski omver te werpen, hadden zij met een tweede revolutie meer sukses. Wat Kornilof, de man der reaktie niet had vermoed, dat slaagden de revolutionaire arbeiders, boeren en soldaten in. De bolsjewiki wisten hun gezag te vestigen door spoedig het volk te paaien met de belofte van den zoo zeer begeerden vrede. Zonder tijdverlies werden met den vijand onderhandelingen aangeknoopt. De eigen bondgenooten werden aangezoekt zich daarbij aan te sluiten, maar toen zij dat niet deden schoof het nieuwe, kranige bewind alle verantwoordelijkheid van zich af en begon zijn onderhandelingen op het democratische programma van den sovjet.

Deze onderhandelingen werden met zooveel ijver gevoerd, dat twee maanden na de revolutie men mag zeggen dat hun einde reeds nabij is.

In hun kranig optreden ligt het sukses der bewonderenswaardige idealisten. Voor hun beginselen hebben zij alle andere overwegingen op zij gezet. Het volk heeft vrede nodig. Zij zullen het trots alle vrede geven.

Maar eens dat de vrede er zal zijn begint voor een Russische regering pas de zware taak. Het gansche rijk is ontbrekend. Het knapt in al zijn voegen. Meer dan waarschijnlijk is het, dat het ten zeerste verdeeld uit deze krisis zal te voorschijn komen.

De jeugdige idealisten aanvaardden grifweg al de gevolgen hunner beginselen. Geen imperialisme houdt hun nog beddend en zij zullen geen vin roeren om Rusland's volkeren tegen wil en dank onder hun bewind te houden.

Om te bewijzen welken heil zij hebben aan de geheime diplomatie kondigen zij onbewimpeld alle geheime stukken, die zij kunnen bemachtigen af. Waar Rusland en zijn bondgenooten daarbij een mal figur slaan, schul-

den zij vrijmoedig alle schuld op het oude regime, waarmee zij immers totaal hebben afgebroken.

De Europeesche Neutralen.

Zo zijn niet talrijk meer, de Europeesche neutralen en hun lot is weinig bemoedenswaardig geweest in het afgelopen jaar.

Genee, hun politiek was feitelijk gericht op een zoo korrekt mogelijk handhaven hunner neutraliteit, wat oes te moeylijk werd, naarmate ze meer tussohen haer en aanbeed kwamen te zitten.

De handelsblokkade en de duikbootoorlog — ja zelfs de oorlog in de lucht, hadden een gevoeligen weerslag op deze staten, die aldus onder de rampen van den oorlog ten zeeleste hadden te lijden.

In Nederland vooral had men telkens weer reden tot klagen over harde bejegening-vanwege de belligerenten. Met bewonderenswaardige koelbloedigheid, spijts gestook van sommige perskoelen, die niet uitheemsch geid het land poegden in de branding te sturen, wist de regering onverschrokken een rechten koers te handhaven en het laad voor alle gevaar te vrijwaren. De leuze der regering was: tegenover allen even onverbiddelijk "Handen thuis". Holland zou nooit door een overdreven toegaven een tweede Griekeland worden. Bij de eerste poging tot schending van het zee- of grondgebied zou het toegaan op den aanraander.

Die manmoedige taal heeft overal ontzag gewekt. Holland verpersoonlijkt thans schier alleen het rechtsgeweten der wereld door de pijnljk korrekte wijze, waarop het in alle omstandigheden zijn goede recht op het Recht weet te baseeren. In dezen tijd van ruw geweld is dit een overgankelijke eerbetitel.

In de nog s-oeds hangende zand- en grindkweste, waarbij Nederland onvoorwaardelijk vasthoudt aan zijn handteekening onder een traktaat, zonder overweging of deze handteekening inaan den goede of ten kwade komt, is deze houding het best nog aan het licht gekomen.

De enige kringen, die onder den indruk van Engelsen pressuuraanregelen, de regering tot toegeven hebben willen dwingen, oegstten afwegen niets dan algemeen misprijzen.

Holland past op zijn zaak!

De verkiezingen werden nog onder het teken van den godsvrede gehouden. Een vrij pedante en onbelangrijke aktie tegen de nu boren aangenomen grondwetsherziening kon niet beletten dat alle kamerleden herkozen werden.

De skandinavische politiek, die als 't ware gelceel aangewozen was, om op eendracht te berusten, maar ingedwoud stoets veel meer met uiteenlopende beginselen bezield was, heeft dit jaar meer en meer, onder den druk der omstandigheden, naar een eendrachtig optreden gestreefd.

In Zweden waren de aktivisten, voorstanders van deelneming aan den oorlog, tamelijk roerig. De konsevatieve regering verloor haar meerderheid bij de verkiezing. De Entente koesterde van dit feit groote verwachtingen. Zij had dan ook door het publiceren van onderschepte cijfertelegrammen, via Zweden tussohen Duitschland en Argentinië gewisseld, de Ententegezinde partijen een flinken ruggeleun weten te geven en meteen het Zwedsche kabinet in een onzuivere positie gebracht, waaruit dit zich echter zonder blamage heeft weten te trekken.

De pogingen des konings om een verzamelkabinet te vormen slaagden niet wegens d onverschillige houding der konservatieven en der socialisten.

Men eindigde dan ook maar met een linksch neutraliteitskabinet.

Spanje heeft eveneens zijn oorlogspartij, maar even onverschillig als elders weet het haar invloeden te ontgaan.

Dit land is eindelijk door een reeks krisissen van inwendigen aard tot een zuivering van zijn politiek leven kunnen komen. die van het grootste gewicht voor zijn verdere ontwikkeling kunnen zijn.

Reeds in 't begin van 't jaar bood het kabinet Romanones, wegens de niet te overwinnen obstruktie van Katalanen en republikeinen, zijn ontslag aan. Het bleef evenwel nog drie maanden aan, maar moest dan de leiding afstaan aan Garcia Prieto, omdat Romanones van zins bleek de neutraliteitspolitiek op te geven. Hij stond reeds op het punt een konflikt met Duitschland uit te lokken. Prieto kon den schuldenlast van zijn voorganger niet lang torsen en volgens het Spaansche rotte politieke schommeltstel werd het liberaal kabinet Prieto door een konservatief kabinet Dato opgevolgd. Dato genante al gauw met zijn reaktionair optreden in konflikt met het leger. Dat oeghte zijn aftreden en zoo kwam een tweede maal Prieto aan 't roer dimal met de opdracht het politieke schommeltstel op te heffen en een eerlijk en rechtsochap kiesstelsel in te voeren.

Zwitserland kende vooral gewichtige bevoorradingszorgen, sedert de afkondiging van den duikbootoorlog, die voor de bevoorradings van het land nog slechts de kleine Franse haven Cettë vrijliet.

De regering onderhandelde derhalve gestadig met zijn machtige naburen, om zooveel mogelijk aan de knel die het drukte, te ontkomen.

In het binnenland heerschte er verdeeldheid tussohen de Wilsch- en de Duitisch-Zwitsers, zoodat zelfs hier de stem der nationaliteiten zich boven het zoo hechte Zwitsersche vaderlandsch gevoel verhef, een verschijnsel van alleszins voor Zwitsersland zorgwekkenden aard.

Omstreeks Juni dreef over Zwitserslands politieke lucht een sombere wolk, toen bleek dat de bondsraad Hoffmann er zich toe geleend had als bemiddelaar op te treden om een vrede tussohen de oorlogvoerende te bewerkstelligen. Hoffmann had alleen op eigen gezag en blijkbaar met goede bedoelingen gehandeld. Maar in het democratische Zwitsersland was zulks niettemin misbruik van vertrouwen en moest de vredelevende staatsman ontslag nemen.

Ondanks de relleries te Genève en te Lugano bleef het daarbij. Hoffmann werd opgevolgd door Ador, den de gehele wereld door beroemden leider van het Geneefse Roode Kruis.

De kleine oorlogvoerende.

Met de kleinere oorlogvoerende is het maar treurig gesteld.

Servië, Montenegro, België, Roemenie hebben feitelijk niets meer te betekenen.

Portugal heeft een klassieke revolutie gemaakt die vermoedelijk ook het symptoom van oorlogsuitputting verbergt.

Of we Griekenland al dan niet onder de oorlogvoerende moeten tellen is niet te zeggen. Het is dan in elk geval een oorlogvoerende tegen wil en dank.

Het land heeft zwaar moeten boeten voor de politiek van Venizelos, die het een geliefden koning gekost heeft.

Van de eenstemmigheid tot de andere overgaand heeft de Entente het land geheel onder haar voegdig gebracht. Venizelos' avontuur is nog niet ten einde, maar het zou nog wel treurig kunnen aflopen.

Azië.

Ook in Azië woedt de oorlog. Japan en China nemen er deel aan. Maar hun deelneming heeft voor den rechtsoerkeenschen gang der zaken weinig te betekenen. Ze is erg afzijdig.

China werd in den krijg gedrongen door concessies,

waarvoor het land echter weer moest boeten door een Japanisch-Amerikaansche inneming, waartegen het vergeefs protesteerde.

Het werd trouwens door inwendige, eindeloze twisten ondermijnd, die zijn geschokt prestige weinig konden ten goede komen.

De kleine nationaliteiten.

Overal verheffen de onderdrukte volkeren hun stem. Maar tot eigenlijke tastbare uitgangen heeft hun strijd nog maar al in het Oosten geleid.

Hier zullen Polen, Finland, Oegrenie, Lithauen, Koerland, Lijfland, Estland de vruchten van de Russische omwenteling plukken.

In het westen helpt Duitschland de Vlamingen om zich weer op de been te helpen.

Van Belgische zijde wordt het streven der Vlamingen naar hun nationale zelfstandigheid genoeerd en bevochten. Alle Vlaamsch leven wordt vaak met harde maatregelen den kop ingedrukt en de hartstochtelijkste bestrijders van de Vlaamsche rechten worden onder de gunsten begraven.

In Ierland sleept de Sinn-Feiner beweging haar vlag onverschrokken in de hoogte en schijnt enkel een grustag oogenblik af te wachten om haar idealen te verwezenlijken.

In Zuid-Afrika wint het nationalisme hand over hand veld. De prachtige Helpmokaar-beweging levert een roerend bewijs van de hechte solidariteit die nog leeft in het edele Boerenvolk.

Beluit.

Het jaar 1917 was er een van snelle evolutie in alle landen.

De oorlog heeft het rechtsbesef der strijdende volkeren zoozeer versterkt, dat het niet langer meer opging ze ergens in politieke onmogelijkheid te handhaven. Overal werd de democratie de algod van den tijd. Wij zien te allen kanten kies- en grondwetshervormingen tot stand komen en in Rusland moot zelfs de meest reaktionaire autokratie plaats maken voor een democratie, die uit louter beginselen bestaande, wel eens den vasten grond der werkelijkheid onder de voeten zou kunnen kwijtraken.

De leuze van den strijd voor de kleine nationaliteiten heeft minder aanhangers. Maar het bewustzijn der nationaliteiten zelf groeit ontzaglijk en zal ook eenmaal zijn enorme innerlijke betekenis naar buiten zoeken te verwezenlijken.

De vredesgedachte groeit het minst waar ze zou moeten groeien. Ze ontstaat alleen onder den nijpenden nood en niet uit een ethisch menscheitheidsgevoel. Dat is een vreeslijk gevaar voor Europa dat zich in dergelijke toestanden fataal moet laten doodbloeden. Geve God dat 1918 minder rampspoedig weze!

DIERIK.

Vredesonderhandelingen.

Het incident.

BERLIJN, 5 Januari. — Naar de "Berliner Lokale Anzeiger" verneemt, werd op bevel der regering de zitting van vandaag van het hoofdkomitee van den Rijksdag enige uren vernaagd. Volgens 't nieuwe schikkingen zal het hoofdkomitee niet te 10 uur 's morgens samen komen, maar eerst te 11 1/2 uur. Oorzaak daarvan is dat de Rijkskanselier, graaf Hertling, de leiders der partijen voor een bespreking tegen 10 uur bij hem geroepen heeft. Hierdoor ziet men duidelijk een wensch der leiding van het Rijk om, ten aanzien van het incident, in engere voeling te komen met de volksafgevaardigden.

Een verklaring van den onderstaatssekreteris.

BERLIJN, 5 Januari. — In de zitting van het hoofdkomitee van den Rijksdag die vandaag gehouden werd, verklaarde de onderstaatssekreteris vrijheer v. d. Busche het volgende: Gisteren heeft de Rijkskanselier de aantijgingen der Russische pers van de hand gewezen, als zouden wij ons op oneerlijke wijze aan onze toestemming aangaande het zelfbestemmingsrecht der volkeren willen onttrekken. In aansluiting tot deze verklaring stel ik, naar den uitdrukkelijken wensch van den Rijkskanselier het volgende vast: Het standpunt van den Rijkskanselier tegenover het zelfbestemmingsrecht der volkeren blijft onveranderd, maar dat standpunt moet niet uitgelegd worden om de belangen der Entente te dienen. De in de neutrale pers openbaar gemaakte uitlating, dat de Russische delegatie het Duitisch voorstel van 28 December als onbesprekbaar heeft van de hand gewezen, is in werkelijkheid onjuist. De Russische afgevaardigden uiten wel bedenkingen tegen de door ons voorgestelde formulering, verklaarden er zich intusschen uitdrukkelijk niet eens, dat in de commissie verder over deze formulering zou beraadslaagd worden, om tot een verstandhouding te komen.

Een Engelsch oordeel.

BERN, 4 Januari. — In een hoofdartikel van 1 Januari schrijft de "Daily News": De Duitische vredesvoorwaarden aan Rusland vormen een drievoudige grondstelling voor onderhandelingen, en met bevestiging ontnemen we uit het aansluitend bericht over het antwoord van den eersten minister aan de afvaardiging van arbeiders, dat zij tot onderwerp eener formule en wel overwogen verklaring der bondgenooten zullen gebracht hebben. In werkelijkheid kan ze niet langer meer uitgesteld worden. Was ze voor een jaar gekomen, en zouden de gebeurtenissen van het jaar 1917, in 't bijzonder voor hetgeen Rusland aanbelangt, een gansch ander beeld aangeboden hebben. Nu nochtans kan z niet vernaagd worden, omdat de democratie van dat land door een machtig orgaan bepaald heeft, dat het zal afgevoerd worden. Wederopbouw en schadeoostelling moeten overeenkomstig het recht volgen, zij staan nochtans, voor wat de beduiding betreft, achter de hervorming der wereld, op grond van den toestand, die de veiligheid biedt tegen een terugkeer der katastroof. Wanneer nochtans ons hoofddeel de veiligheid is, dan zal, doordat dat plan ten volle ineengeziet en het plan voor een volkerenbond aan den kop van het programma is (waarvoor we strijden), niets verloren en alles gewonnen zijn. De zorgen voor zime veiligheid houden het Duitische volk in banden. Dat men ze verwijderd. Hoe men ook over een volkerenbond denkt, in ieder geval moet de formeele verklaring, dat een verstandhouding op het status quo ante bellum het hoogste doel der Entente is, niet langer uitgesteld worden. Dat is de nieuwnaarschoudschap, die we van de kunst van Europa verwachten. Wanneer ze met onduidelijke woorden gegeven wordt, dan zullen de territoriale kwesties in de nieuwe atmosfeer van hoop en verzoening, die zich in een verhitte wereld mogen verspreiden, aan moeilijkheden afnemen.

Geene verlenging voor de bondgenooten.

BERLIJN, 5 Januari. — Volgens een melding van de "Prawda" van Sint-Petersburg, stende de Russische regering niet toe in een verlenging der tijdsruimte voor de bondgenooten.

Russische opwerpingen.
SINT-PETERSBURG, 5 Januari. — De voorzitter der vredesdelegatie, gezet Josse, heeft gisteren aan de voorzitter der afvaardigingen van Duitsland, Oostenrijk-Hongarije, Bulgarije en Turkije het volgende telegram gezonden:

De regering der Russische republiek acht het dringend, de verdere vredesonderhandelingen op neutraal gebied te leiden en stelt voor 20 over te brengen naar Stockholm. De Russische delegatie wacht hierop antwoord te Sint-Petersburg.

Wat het voorstel der Duitse en Oostenrijks-Hongarische delegatie van 25 December, voor wat betreft de twee eerste punten, aangeht, zoo aanziet de regering der Russische republiek evenals het zwaartekrachtsgedachte der sovjets in volle overeenstemming met de door onze vredesdelegatie uitgedrukte meening, dit voorstel als in tegenspraak met het grondprincipe; wijze bestemming der volken, zelfs in den ingekrimpten vorm der antwoordverklaring van het vierde bond.

De voorzitter der vredesdelegatie: JOSSE.

De Entente.

LONDEN, 5 Januari. — De "Daily News" meldt uit Londen: Het antwoord van den voorzitter op het Russisch verzoek spreekt de verwachting uit, dat een juiste bepaling zal volgen van het Russische verzoek tot het aangaan der onderhandelingen.

Clemenceau berichtte aan een medewerker der "Daily Mail": We zullen de wapens niet intrekken. Voor onze zelfverdediging worden we gedwongen naar de wapens te grijpen evenals om het despotisme te onderdrukken. We zullen zoolang strijden, tot het ten onder is. Dat is het, wat wij aan onze dooden schuldig zijn. Hun roep uit de graven spoort ons aan, om boven allen list en drijspreuk te houden. Onze zaak is beter dan ooit. Als bewijs heb ik slechts de bewonderenswaardige Britse soldaten toe te roepen.

De "Daily Mail" meldt: Lloyd George heeft tijdens de laatste ontspanning van den vergetenwoordiger van de "Trade Union" uitdrukking gegeven van zijn overtuiging, dat de huidige oorlog niet zonder een beslissing voor Engeland kan eindigen; voor Engeland bestaat alleen de mogelijkheid te zegelen of te verliezen.

De Toestand in Rusland.

Buchanan reeds vertrokken.

Reuter meldt uit Londen: De Engelsche gezant Sir George Buchanan heeft vogens ziekte Sint-Petersburg verlaten, om naar Londen terug te keeren. De leden der Britsche oorlogscmissie zijn eveneens vertrokken.

De troepen in Perzië.

LONDEN, 5 Januari. — De berichtgever van Sint-Petersburg bericht dat, op bevel van de hoofdregering tot Russische troepen Perzië reeds verlaten hebben. Deze troepen rukken op tegen de legers van Kaledin.

OORLOGSBERICHTEN.

LEGERBERICHTEN.

DUITSCH.

BERLIN, 5 Januari. — Bericht van Ledenmiddag: **WESTELIJK KRIJGSVELD.**

Op het front in Vlaanderen, beoosten Ieperen, op enkele velden van het front tusschen de Scarpe en de Somme, alsook nabij Avocourt en St-Mihiel kwam het af en toe tot levendige vuregevechten. Op de overige frontvelden bleef de geschilderde vrede tot beleveningsvure beperkt. Onze troepen voerden ten oosten van Bullecourt een krachtig verkenning uit; hun ondermijning werd met goeden uitslag bekroond en leverde een vrij aanzienlijk aantal Engelschen aan gevangenen op.

OOSTELIJK KRIJGSVELD.

Niets nieuws.
 Macedonisch front:
 Geen gebeurtenissen van beteekenis.
 Italiaansche krijgsveld:
 Het geschilderde veld met tusschenpoozen op tusschen de Brenna en den Monteello.

BERLIN, 5 Januari. — Ambtelijk bericht:
 Onze duikboten hebben in het zuid-oostelijk gedeelte van het Kanaal andermat 21,000 ton scheepsruimte vernield. Al deze schepen waren zwaar geladen en voeren op één na onder een sterk geleide. Een diepgeladen, bewapend groot tankchip, dat naar Cherbourg steevende, werd uit een door tal van treilers en snelvarende duikbootjagers gedekt konvooi weggeschoten. Tot dezen goeden uitslag, die onder moeilijke omstandigheden behaald is en de te meer erkentelijkheid afdwingt, heeft vooral een kleine duikboot bijgedragen. Dezelfde duikboot, waarvoor de laatste eerste-luitenant-ter-zee Steindorff het gezag voert, heeft in December 1917 op twee kort open vliegende tochten 22,500 bruto ton scheepsruimte vernield.

BERLIN, 5 Januari. — Bericht van hedenavond:
 Van de krijgsvelden, niets nieuws.

BERLIN, 5 Januari. — Ambtelijk bericht:
 Het toon opkomen van onze duikboten met sterke vijandelijken tegenstand kostte onze vijanden weder een verlies van 22,000 bruto ton. Drie grote stoomschepen vielen de duikboten in het Kanaal ten offer. Een der schepen was een diepgeladen, in oostelijke richting verandende tankchip. Hij zonk in 40 seconden. Van de overige schepen kon een vastgesteld worden als het bewapend Engelsche stoomschip "Polvaria", 3,146 ton. Dat schip was met en waardevolle lading ijzererts en fosfor voor Engeland bestemd.

OOSTELIJK KRIJGSVELD.

WEENEN, 5 Januari. — Bericht van hedenmiddag: **OOSTELIJK KRIJGSVELD.**

Wapenstilstand.
 Italiaansche krijgsveld:
 De gevechtsbedrijvheid bleef tot tusschenpoozen geschildervuur beperkt.

BULGAARSCHE.

SOFIA, 3 Januari. — Bericht van den generaal staf: **Macedonisch front:**

Ten westen van het Ochrida-meer verdreven onze verkenningsofficiërs vijandelijke vooruitgeschoven eenheden. Op de hoogtestellingen in de Gernaboch telde levendige artilleriebedrijvheid. Ten noorden van het Dushino-meer voor ons gunstige verkenningbewegingen. Na een lichtegevecht schoot de Duitse onderfeldwebel Gnadig een vijandelijke vliegtuig af, dat achter onze linies ten noord-westen van het Doiran-meer neerviel. Twee Engelsche vliegtuigen werden daarbij gevangen genomen.

Dobroedaja-front:

Wapenstilstand.

FRANSCHE.

PARIS, 4 Januari. — Bericht van 3 uur 's namiddags:

In den loop van den nacht heeft de vijand verscheidene overvallen gedaan op onze kleine posten in de strek van Juvincourt. Geen van alle heeft enig resultaat gehad.

In Champsagne en op den rechteroever van de Maas, ten oosten van hoogte 244 is de geschilderde vijandige beweging geweest.

In den boven-Elzas is een vijandelijke aanval tegenover Aspaach volkomen mislukt. De vijand heeft grote verliezen geleden en wij hebben een moedigegevecht buitgemaakt.

Gisteren hebben onze vingers twee vijandelijke vliegtuigen en een ballon gevat. Zes andere vijandelijke vliegtuigen zijn na lichtegevechten binnen de vijandelijke linies gevallen. Daarzelfden dag hebben onze vingers fabrieken te Rembach en de stations van Metz-Sablon, Conflans en van Arneville gebombardeerd. In het geheel zijn daarbij 7,500 kilo bommen geworpen.

PARIS, 4 Januari. — Bericht van 11 uur 's avonds:
 Niet te melden behalve de gewone bedrijvheid over en weer van het geschilderde op den rechteroever van de Maas.

ITALIAANSCH.

ROME, 4 Januari. — Bericht van den generaal staf:
 In de bergstreek hebben de Italianen gisteren het vuur gekoncentreerd in het Leganua-dal, op den Col Beretta en in de strek van Cisono, terwijl de vijandelijke batterijen ieder losbrandden tegen onze stellingen op den Altesimo (beoosten het Garda-meer) en op de hies achter den Monte Paskone en den Monte Tomba.

Fransche patroeljes namen eenige vijanden op den Monte Fonera gevangen en de Engelsche artillerie van de prachte schoten ter beantwoording van ballerijvuur af.

In de kuststreek bij herhaling over en weer roffeltuur en patroelje-akties ten oosten van Cava Zuccherina.

Een Engelsch vliegtuig heeft een vijandelijke vliegtuig bij Conegliano gevat. Een ander, door een schot van ons getroffen, stortte op den linkerover van de Piave bosjeel Maserada neer. In den afgecoenen nacht, tussen twee en zes uur, deden vijandelijke toestellen tochten boven ons gebied tusschen Piave en Bacchiglione. Tal van bommen werden op wijken van Treviso en Padua geworpen. In eerstgenoemde stad werd lichte schade aangericht en niemand gedeerd. In de tweede stad, op het midden waarvan men het met bijzondere hardnekkigheid had gemunt, braken eenige branden uit. Verscheiden particuliere huizen werden beschadigd en zes menschen, onder wie twee vrouwen en een grijsaard, gewond.

ENGLISCH.

LONDEN, 4 Januari. — Bericht van het leger in het westen:

Gistermiddag zijn aan het front van Kameryn in de buurt van het Noorder Kanaal plaatselijke gevechten gevoerd, zonder dat de toestand noemenswaardige wijziging onderging.

In den nacht schoten de Britten de hies bezuiden Lens een beetje op.

Vannacht is het vijandelijke geschilderde in de sektoren van Bullecourt en Ieperen tot zekere hoogte in toev gewoest.

Allerhande Berichten en Mededeelingen.

BERLIN, 4 Januari. — Van den 20 November 1917 af tot den 2 Januari 1918, hebben de Engelschen alleen op het slagveld ten westen van Kameryn 227 officieren en 9,600 man aan gevangenen verloren. Als volgt werden hun gedaden de gevechten rond Kameryn 173 kanonnen, 72 machinengeweren en 19 mijnwerpers afgevoerd. Bovendien heroverden de zegerijke Duitsche troepen, welke het aanvankelijke sukses van de Engelschen in een buitengewoon bloedige nederlaag voor den vijand veranderden, 32 Duitse kanonnen welke bij den eersten Engelschen inval in de handen van de vijand gevallen waren. Van de over de 300 gebruikte tanks, verloren de Engelschen er 107, waarvan er 75 achter de Duitse linies in onze handen gevallen zijn, terwijl er 32 tusschen de Engelsche en de Duitse loopgraven kapot geschoten liggen. Dit verlies bedraagt 1/4 van het gansche Engelsche materieel aan tanks.

GEMENGD NIEUWS.

Afschuwelijk drama. — In de B-thicemstraat, te Sint-Gillis, wonen de eenigenoten C., beoien 75 jaar oud, op een kamer der tweede verdieping. Zij leefden van de openbare liefdadigheid. Daar de voornaamste huurder de oudjes segeert meer dan drie dagen niet gezien had, verwittigde hij de politie. De politiecommissaris Laurent gaf zich per plaats en vond er C. dood uitgestrekt in het midden der kamer; zijn vrouw zat weenede naast zijn lijf en was klankzinnig geworden. C. was sinds drie dagen dood; de vrouw had sinds dien niets gezien.

De moord der Bethlehemstraat. — Een politiecommissaris van Sint-Gillis nam de eerste schikkingen. Het is tengevolge van een woordenwisseling tusschen Mevr. Deghmes en hare meid, dat deze hare meesters doodde. De voorwerpen waarmede de meid het drama volbracht werden in de keuken teruggevonden. De meid sloeg eerst Mevr. Deghmes met een hamer, waarvan de steel brak. Daarop nam ze een kleine bijl om het sachtstoffer verder af te maken. De siegen werden met zulke kracht toegebracht dat zelden de dood voor gevolg moesten hebben. De meid heeft hare misdaad bekend en zegt, dat de waarde haar zoover heeft gebracht. Na de ondervraging werd de misdadige in het gevang te Vorst opgesloten.

Bittere slaap. — W. had een tamelijk grote som ontvangen. Toen hij naar huis ging, werd hij slaperig en zette zich op den vloer van een huis der Nijverheidskaai neder. Hij viel weldra in slaap, en toen zijn duistje uit was, stelde hij vast, dat men hem zijn portefeuille met 3,100 frank gestolen had, evenals zijne schoenen. Op de tram. Mevr. D., reizenierster te Meyse, had de tram genomen om de slaanweg op Charleroi. Toen ze aan de Naamsche poort kwam stelde ze vast, dat haar zijden handtasche verdwenen was, dat een som geld, een gouden uurwerk, adreskaartjes en toiletartikelen bevatte.

Ingebroken. — Dieven drongen in den goudwinkel van den heer V., Slachthuislaan. Vele voorwerpen werden gestolen. O. in gemiddelde bierkruiken, wijnkruiken, mandjes, koffiestellen enz., alles in massief zilver.

Kid verlaten. — Toen de heer P., Portstraat, te Sint-Gillis, Donderdagavond thuis kwam, vond hij op den stoep zijner woning een jongentje van ongeveer 15 maand dat weende. Het kindje was warmjes in een wollen sjaal gewikkeld. Het werd naar het commissariaat gevoerd. De moeder werd teruggevonden. Zij verklaarde uit amoece gehandeld te hebben.

Brand. — Denderdagnacht ontstond brand in de instelling van Saint-Sauveur. De brandweerlieden waren spoedig ter plaats. Drie kwart uur hadden ze noodig om het vuur meester te worden dat de hienenzaal aangestekt had. Een grote hoeveelheid linnen is vernield. Kortsluiting was oorzaak van den brand.

Tramongeval. — Denderdagnacht kwam een auto van het Nationaal Voedingscomité van de Kiekenmarkt op de Aspaachlaan gereden en botste op een tram der lijn n. 82. Drie reizigers kwamen er met den schrik van af. De materiele schade was integendeel nog al belangrijk. Het voorste gedeelte van de tram was geheel ingedrukt.

KLEINE KRONIEK.

Marktprijzen.

Beurs te Brussel, van 2 Januari 1918.
 Gedroogde vruchten.
 Paardebomen, 400-425 frank; vizen, 225-250 frank; witte bomen, 825-850 frank; bruine bomen, 775-800 frank; gemengde bomen, 725-750 frank; groene, witte of gele erwten, 675-700 frank; gemengde erwten, 625-650 frank o. v. per 100 kilogram.
 Varkensmarkt van Kuregem, van 4 Januari 1918.
 Geslacht vleesch.
 Van 40 tot 60 kilo, 13 tot 14 frank; van 60 tot 80 kilo, 14 tot 15 frank; van 80 tot 100 kilo, 15 tot 16 frank; van 100 kilo en meer, 16 tot 17 frank het kilo.

Lijvermaak.

Wij komen te vernemen dat de ijskorst die den vijver van het Turkameren-Bosch bedekt de door de veldheden vereischte dikte bereikt heeft om deze prachtige baan ter beschikking te stellen der schaatsenrijders.

Te rekenen van heden zullen zij er zich kunnen overleveren aan hun liefkoosde sport. (N. B. A.)

De kabinetswijziging in Den Haver.

Een belangrijk artikel, verschenen in de "XXe Siècle" van 15 November, bevat eenige bijzonderheden aangaande de voorgeschiedenis der wisseling van portefeuilles in het Belgisch kabinet, waardoor de liberale minister Paul Hymans, voorheen gezant te Londen en later minister van economische belangen, nu aan buitenlandsche zaken komt, in vervanging van den premier de Broqueville die het departement van economische belangen overnamt.

In antwoord op de vragen zijner korrespondenten, of het waar is dat de oriëntering van het ministerie veranderde, kon het officieus orgaan der katholieke kranten van de regering het volgende meedelen:

"Het gerucht loopt dat zeer belangrijke wijzigingen in voorbereiding zijn. De oppositie-partijen waren er niet mede tevreden dat zij de belangrijke portefeuilles van het bevoorradingsmateriaal en van het ministerie van economische belangen in handen hadden en verlangden ook nog deze van buitenslandsche zaken. Staan wij voor de ontkenning van de oude parlementaire meerderheid? Dan ware de "union sacrée" een gekken spel. Op het oogenblik dat de partijwiesies akant worden is de godsreide gescheiden en de eenheid verbroken.

Ons ideaal is ons ministerie, waarin de drie partijen naar hunne parlementaire belangrijkheid vertegenwoordigd zijn en de portefeuilles behalve vier of vijf, die de politieke partijen toekomen, aan buiten-het-parlement staande personen toevertrouwd worden en die, niet op grond hunner politieke meening, doch uitsluitend naar hunne bevoegdheid.

Of men nu den weg naar dit ideaal in staat of zich daarvan verwijderd, in ieder geval zijn wij van meening, dat de politieke oriëntering van het kabinet de Broqueville tot het einde van den oorlog onveranderd moet blijven. Men heeft goed gedaan de linker- en rechtersekerzijde aan de eer en aan de verantwoordelijkheid der macht te laten delucmen, zoodat dit niet de intrede van de heeren Hymans, Goblet d'Alviella en Vandervelde in den ministerraad geschiedt. Men zou de nationale eenheid gevaar doen loonen, wanneer men de vertegenwoordigers der wettelijke meerderheid het gewichtigste ministerie zou ontnemen en haar de leiding der regering afhandig maken."

Tegenover zulk manoeuvre, dat steeds als partijpolitiek moet uitgelegd worden, zou de "XXe Siècle", trets zijne onpartijdigheid, niet onverschillig kunnen blijven.

Niettegenstaande deze ernstige waarschuwing van het Havardblad heeft minister de Broqueville toch voor de oppositie moeten wijken. Daarin vinden de Vlamingen nogmaals de bevestiging van het feit dat de katholieke meerderheid der Belgische regering bereid is alle concessies aan de linker staande partijen te doen, doch verhaard in hare overzeerzoonlijke houding tegenover de rechtvaardige aanspraken van het Vlaamsche volk.

(C. V. P.)

BINNENLAND.

Uit Antwerpen.

Diefstal. — Woensdagavond, rond 7 uur, werd ten nadeele van een armen werkmans, genaamd M. J. Loquet, wonende Ste-Elisabethstraat 71/4, de voorraadgastisch wasch met de zinken kuip, die op zijn koer stond, gestolen. De dieven worden ijerig opgezocht.

Ziek gevallen. — M. Frans Peeters, hoofdagent van politie, wonende Hof ter Beekstraat 42, hooft zich in den nacht van 2 op 3 dezer op zijn bureel, toen hij plotseling ziek werd en naar het Ste-Elisabethgasthuis moest overgebracht worden.

Vrouw Goossens, waarvan de man aan 't ont is, is op den Boornsche steenweg, plotseling ziek gevallen. Zij werd met behulp van een wieg van het Stappersgasthuis naar het Ste-Elisabethgasthuis overgebracht.

Diefstallen. — Er werd gestolen: Ten nadeele der Gasmatschappij, een volledige bek van een kantaarn, staande in de Gluckamerstraat.

Ten nadeele van M. Leeners, wonende Driesch 41, een broek, een flanelen hemd, een brood en een pak soda.

Ten nadeele van Mevr. Adela Citroen, wonende Van Stradenstraat 4, twee blauwe gordijnen, twee witte halve venstergordijnen en een blauwe draperie in pe-tiche.

Ten nadeele van Mevr. Maria Vervloesen, wonende Van Wesenbekastraat 10, een bruine pels van 300 frank waarde.

Uit het onbewoond huis der Rotterdamstraat 12, ten nadeele van Wed. Spillemackers, een grote regule-tour in mahoeihout en twee tinnen liepompjes.

In een danszaal der stad, ten nadeele van M. Frans Peeters, wonende te Hoboken, Antwerpsche steenweg 258, een overjas met fluweelen kraag.

Uit de tooglaade van den sigarenwinkel gepoudeerd door de echelings Van Esse, Ellemansstraat 88, een som van ongeveer 200 frank alsook twee kistjes, inhoudende ieder vijftig sigaren.

Akellige vondst. — Denderdag, rond 10 uur 30 's morgens, werd een loetus gevonden op de glooiing van den spoorweg in de Van Immersteelstraat, achter het ijzeren hek. De geneesheer, M. Moeris, werd onboden, welke vaststelde dat het kindje vijf maanden oud was. Het arme wicht was in stukken getrokken en lag gansch naakt. De heer edijkuit-opziener De Wandelceer, welke met het onderzoek belast werd, denkt weldra een licht in deze geheimzinnige zaak te vinden.

Diefstal. — Een driedie kerels zijn in den beenhout-werswinkel gehouden door M. T. Verbracken, St. Lambertusstraat 48, gedrongen en stelen drie rookbillekens van ruim 100 frank waarde te zamen, waarmede zij de slucht namen. De beenhouter, die zich in de keuken bevond, bemerkte het voorval eerst als zij juist buiten liepen. De man zette de dieven achterna, doch zonder gevolg, want het grukte de kerels zich met hunnen buit in veiligheid te brengen.

Diefstallen. — Er werd gestolen: Ten nadeele van Mev. Hilda Kossman, wonende Helenelei 10, een brievenstsch, inhoudend 100 frank, haar eenzelvheidsbewijs en andere papieren.

In den nacht van 3 op 4 dezer, ten nadeele van vrouw De Laet, wonende Rochusstraat 48/1, uit een tobbe staande op den koer van hare woning, het volgende wasgchoed: twee beddenlakens, een handdoek, een kindersprei en eenige witte zakdoeken.

Ten nadeele van M. E. Van der Steen, winkelier, wonende Lange Pothoekstraat 68, een paar mansschoenen en een paar hooge vrouwenschoenen, alsook voor 45 frank sigaretten.

Ten nadeele van M. R. Velghe, wonende Harmoniestraat 98, een som van 366 fr. 72.

Ten nadeele van M. E. Swolfs, wonende Kruisshofstraat 7, twee volwassene konijnen.

Uit Mechelen.

Opsinjoeken... geaan Belg... — In 't begin van den oorlog, zoo men zegt, hooft een hooggeplaatst Antwerpenaar onzen burgervaders, den "vullen bruidegom" ofte "Opsinjoeken" (welk Mecheelaar kent die, ouden burger niet?) tot na den oorlog op een veilige plaats te bergen. Dit voorstel werd niet aangenomen en het ventje werd, naar alle waarschijnlijkheid, in onze eigen stad bewaard.

Wat ik nochtans zou willen bestatigen is of aan den hoed van "Opsinjoeken" nog immer het oranjeintje prijkt, dat er in 1825 werd aan bevestigd en dat er tot in de maand Augustus 1914 was aangeheven, als ware het ventje fier Nederlander te zijn en verriekte hij het dapper ter wille van de Fransche revolutie van 1830... Belg te worden.

Zijn de patriotten daar wel van op de hoogte. Juicht, Belgen, juicht!... De gist. — De eerste bedeeeling van gist werd gedaan door de zorgen van het Comité. De menschen die de waar gebruikt hebben zullen geene tweede maal met die vuilheid hun brood bederven.

Nadere aanbeveling overbodig.

De Weg naar de Hel. — Gisteren had de eerste oproering plaats van "De Weg naar de Hel", klucht in drie bedrijven, in onze sted opgevoerd met de mede-werking van den heer Bello Louis, en de juffrouwen Carolina en Stella Van de Wiele van den "Olympia"-schouwburg te Brussel. Het stuk wordt om zijnen geestigen inhoud en ook om de oproering fel gepraized, zoodat een tweede oproering zal plaats hebben in het begin der maand Januari.

Den hebbelbbers warm aanbevelen.

Belleman gevraagd. — Het stadsbestuur had een man in dienst genomen om in de stad, op alle straathoecken, na eerst eens duchtig het volk bij elkaar te hebben gebeld, inde afroepen moest wat er zoal in het Comité te bekomen was.

Deze man werd daarvoor betaald tegen 3 frank per dag. 't Schijnt echter dat dit in de oogen onzer gemeenteraders te duur betaald was, aangezien den man officieel aangehouden werd de plaats van belleman te aanvaarden tegen 10 frank per maand; hij zou daarvoor dri of vier dagen in de week uit te hebben hebben.

De man heeft natuurlijk niet aanvaard en de plaats blijft voorlopig nog open.

Men zegge het voor.

In den katholieken werkmanskring. — Dat in onze stad de zucht naar geestelike ontwikkeling algemeen is, bewijst de goede uitslag bekomen door de inrichtingen van studieavonden in den werkmanskring, die met de meeste belangstelling gevolgd worden.

De maatschappelijke, letterkundige en wetenschappelijke onderwerpen worden er telkens afgewisseld door besprekingen van rechtsoecksch belang. Zoo krijgen de vragenden het karakter van gezellige bijeenkomsten die er niet weinig toe bijdragen voor de leden beter verstaanbaar te maken.

De vergaderingen hebben plaats elken Woensdagavond van 6 1/2 tot 8 uur.

Door de zorgen van den Studiekring worden lijzondere lessen van Vlaamsch ingericht, die gegeven worden elken Zondag in het lokaal, door den heer Verbiest, leermeester aan de normaalschool alhier.

Diefstal. — In de Lange Hofstraat, zijn dieven gedrongen in een huis waarvan de bewoners zich nog in den vreemde bevinden. Alle kassen werden opengebroken en de hand gelegd op alle voorwerpen van waarde, die er zich in bevonden. De politie heeft een onderzoek ingesteld.

Nog een diefstal. — De meid van den heer Van Gorp, handelaar op de IJzeren Leen, was eene boodschap gaan doen en had vergeeten de deur te sluiten. De baas meende een gerucht wahr te nemen en begaf zich naar den winkel waar hij een meise aantrof, die verklaarde een sjaal te willen koopen. Zij ging nochtans heen en zou den volgende dag weerkeeren.

Toen de eigenaar later licht opstak, bemerkte hij dat ongeveer voor 200 frank kleerstof en verduwen waren.

KLEUNTJES.

Uit Limburg.

Letterkunde. — De Vlaamsche maatschappij "Leesgezelschap" van Hasselt schrijft jaarlijks eenen letterkundigen prijskamp uit. Dimaal bedroeg de vraag het leveren van een Limburgsche novelle of van eenige Limburgsche schetsen.

Twee werken haalden de prijzen weg: een novelle getiteld "Welldo" van onzen gisting gekende dichter en redenaar "Heizanger", dekenaar voor A. Théodore van Hasselt, die zooveel becoot voor de .skont en een roman met naam de "Pensjager", geschreven door een nieuweling, Mians van Looy (Vandervoort uit Tessenderloo), van wien wij veel verwachten in de toekomst.

Beide werken zijn diegenen waard in vroegere prijskampen geleverd en zullen heel waarschijnlijk in boek worden uitgegeven.

Onze taal wort nog ijerig en met goeden uitslag beoefend in onze goor, al is het naar uit lichte voor de kunst die ons jammerlijk geen bestaansmiddelen verschaft; moge zulks beter in latere tijden!

Schrikkelijk ongeluk. — De genaamde S., verman in de goederventatie te Hasselt, werd gedurende zijnen arbeid door een voorbija-omendende trein geraakt, neer geworpen en door de raderen zoo erg in stukken gereden dat het lichaam maar stukken meer vertoende. De dood was onmiddellijk ingetreden. Zijn broeder werd over eenige maanden het slachtoffer van een soortgelijk ongeluk; hij ook werd heel verminkt door een rollenden spoorwagen en overleed in het gasthuis.

De beide jonge heden waren ongehuwd doch zorgden voor het onderhoud hunner brave ouders, wier droefheid men begrijpt.

Schoone kunsten. — De Hasselsche o.gelschool gaat voort op de Weg van vooruitgang onder de leiding van meester Meulmans, den belevren toonkunds. Hij heeft nu een leersang van geschiedenis der muziek ingericht en handelt in zijne eerste les over de toonkunst bij de Grieken, dus in het tijdstip van 200 tot 300 jaren voor Christus. Een pikt dameskoor voerde eenige stukken uit van die verdroegen beschaving, met begeleiding van de zevensamige lier en de herdersfluit. De toehoorders waren ten uiterste verrast en aangedaan.

De eigenaars. — De Bond der Eigenaars beoelde op tweeden Kerstdag een vergadering tot aanhooren enmer voordracht des heeren Robijns, dokter in Staatkunde, over het belangrijk onderwerp: "Welke vorm moet de komende maatschappij bezitten ten einde haar bestaan te verzekeren, welke nieuwe inrichtingen moet zij scheppen ten einde haar doel te bereiken?"

Er was hier namelijk sprank van de samenwerkende maatschappij tot verzekeren tegen brandschade waarvan de stichting in ontwerp is en waarover in de vergadering van den 30n werd gehandeld.

De bond verplicht nu hare leden huurkaarten in zwang te brengen, zoodat als huurovereenkomsten en kwijtingen volgens een bepaald model.

VLAAMSCHE WERKING.

Cyclus lezingen der Groeningewacht van Brussel.

Voor een maand heeft de "Groeningewacht van Brussel", in haar lokaal een aanvang gemaakt met het houden van een cyclus lezingen in gesloten kring over het wezen der Vlaamsche aktivistische beweging door sprekers, die deze uit verschillende oogpunten zouden beschouwen. Van elken spreker werd verlangd dat hij enkel een zuiver persoonlijke en dus subjektieve beoordeeling van het aktivisme zou geven. Een toehoorder werd het overgeleiden zelf zijn konklusies te trekken en zijn eigen standpunt dienovereenkomstig te bepalen. Debat bleef dus daarbij uitgesloten.